

1 Példa 8.2

Laboratóriumi használatra készült hengeres tartályban a gáz nyomása $p = 15$ bar. A tartály közepes átmérője $D = 250$ mm. A Mohr-féle elmélet alkalmazásával határozzuk meg a szükséges falvastagságot, ha a megengedett feszültség $\sigma_{\text{meg}} = 92$ MPa!

2 Megoldás

Betöltjük a `sympy` modult. Definiáljuk a szimbólumokat és adatokat.

In [1]:

```
1 import sympy as sp
2 sp.init_printing()
3
4 p, D, v, sigma_meg = sp.symbols("p, D, v, sigma_meg")
5
6 p_adat = 1.5 #MPa
7 D_adat = 250 #mm
8 sigma_meg_adat = 92 #MPa
9 adatok = [(p,p_adat),(D,D_adat),(sigma_meg,sigma_meg_adat)]
```

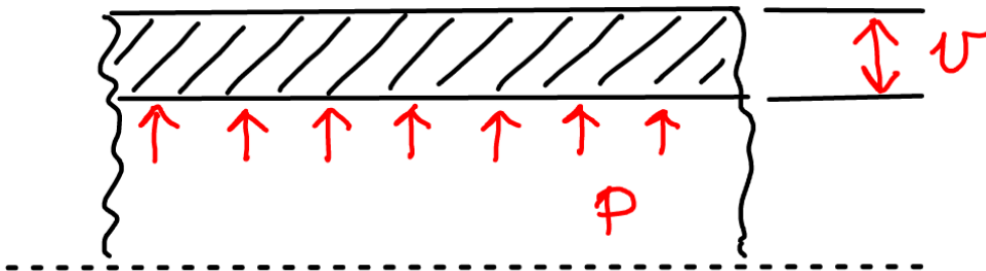
A meridián és tangenciális feszültségek képlete:

$$\sigma_m = \frac{p \varrho_t}{2v},$$

$$\sigma_t = \sigma_m \left(2 - \frac{\varrho_t}{\varrho_m} \right),$$

ahol $\varrho_t = D$ és $\varrho_m = \infty$, mert a tartályunk hengeres.

A tartály falára ható terhelést a következő ábrán szemléltetjük.

Ekkor egy belső felületi pontban a feszültség:

$$\sigma = \begin{bmatrix} \sigma_m & 0 & 0 \\ 0 & \sigma_t & 0 \\ 0 & 0 & -p \end{bmatrix}.$$

Ezek közül a legnagyobb főfeszültség $\sigma_1 = \sigma_t$, a legkisebb $\sigma_3 = -p$. A Mohr-féle egyenértékű feszültség:

$$\sigma_1 - \sigma_3.$$

In [2]:

```
1 sigma_m = p*D/4/v
2 sigma_t = 2*sigma_m #mert q_m = infinity
3
4 sigma_1 = sigma_t
5 sigma_3 = -p
6
7 sigma_egy = sigma_1-sigma_3
8 sigma_egy
```

Out[2]:

$$\frac{Dp}{2v} + p$$

Ebbe a kifejezésbe (ne felejtjük 0-ra rendezni, azaz a megengedett feszültséget kivonni a fenti kifejezésből) kell behelyettesítenünk az adatokat, majd kifejeznünk belőle v -t.

In [3]:

```
1 sigma_egy_adatok = (sigma_egy-sigma_meg).subs(adatok)
2 v_sol = sp.solve(sigma_egy_adatok,v)
3 v_sol = v_sol[0]
4 v_sol.evalf(5) #mm
```

Out[3]:

2.0718